

Státní oblastní archiv v Plzni - 1. oddělení

Spinnler a spol., výroba sítí a síťoviny, v. o. s., Kraslice

1929-1948

Inventář

EL NAD č.: 10680

AP č.: 627

PhDr. Eva Wasková

Plzeň 2008-2009

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního souboru	4
II. Vývoj a dějiny archivního souboru	5
III. Archivní charakteristika archivního souboru	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky	8

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých pramenů a literatury	9
Příloha č. 2: Seznam použitých zkratk	10

Inventární seznam	11
--------------------------	----

Tiráž	13
--------------	----

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Firma Spinnler a spol., mechanická továrna na sítě, v. o. s., Kraslice vznikla v roce 1929. Jejími společníky byli Josef Spinnler, obchodník v Kraslicích a bratři Erich a Bruno Schroederové, továrníci v Landsbergu na Vartě (Prusko, dnes Gorzów Wielkopolski, Polsko). Předmětem podniku byla výroba a obchod se sítěmi všeho druhu a příslušnými předměty. Společenská smlouva byla podepsána dne 30. 9. 1929. Výnos firmy podle potvrzení kraslické berní správy činil ročně nejméně 50 000,- Kč. V květnu 1935 byl předmět podniku doplněn o tovární barvírnu, bělírnu a apreturní ústav všech textilních surovin, tovarů a polotovarů.

Továrna sídlila v čp. 949 a 950 v Kraslicích. V krizových letech firma zaměstnávala přibližně 30 dělníků, později až 80, domácí dělnice (nejvýš 60) pracovaly podle rozsahu zakázek, nikoli celoročně.

Ined po skončení 2. světové války byla továrna jako německý majetek, ve smyslu dekretu prezidenta republiky č. 5/1945 Sb. z. a n., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů, ze dne 19. 5. 1945, konfiskována a dána pod národní správu. Okresní správní komise v Kraslicích ustanovila dne 31. 7. 1945 (číslo jednací neuvedeno) národním správcem Františka Vítka.

Rozhodnutím ONV v Kraslicích čj. 4410/VI/2L-6 ze dne 4. 3. 1948 byl novým národním správcem ustanoven národní podnik Továrny krajek a tylu Letovice. Zmocněncem národní správy byl ustanoven JUDr. Robert Kellner (tuto funkci zastával i v dalších konfiskovaných firmách: Bratři Starkové, Kraslice a Pohl a spol., Rossbach).

Osídlovací úřad v Praze k 22. 5. 1948 vyňal z přidělového řízení konfiskovanou majetkovou podstatu firmy Spinnler a spol., Kraslice a Fond národní obnovy v Praze ji odevzdal do vlastnictví Továren krajek a tylu, n. p., Letovice a zároveň odvolal dosavadního národního správce s žádostí, aby do dvou měsíců provedl vyúčtování za celou dobu trvání národní správy. Továrny krajek a tylu s touto chystanou změnou vyjádřily souhlas již 1. 12. 1947.

Podle hlášení z 26. 8. 1948 byl nejvyšší počet zaměstnanců v poválečných letech v červnu 1947 - 59 dělníků, 2 administrativní zaměstnanci a národní správce.

V roce 1949 se provozovny bývalé firmy Spinnler a spol. v Kraslicích staly součástí nově zřízeného n. p. Krajka Kraslice (zřízen listinou ministra průmyslu čj. 152 329/49-V-4-I ze dne 4. 7. 1949). V roce 1950 zde byla textilní výroba zrušena a objekt byl postoupen kraslickým komunálním službám.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Uložení dokumentů ve spisovně původce není v dochovaných dokladech zmiňováno.

Část dokumentů týkající se znárodnění z let 1947-1948 byla převezena do Letovic a posléze uložena v podnikovém archivu n. p. Tylex Letovice. V popisu fondů PA Jihomoravského kraje z roku 1965 se o samostatném fondu Spinnler, Kraslice ještě nehovoří, z Kraslic je uveden pouze fond B. Klier, Kraslice - 4 bm. V následujících letech v rámci zpracování archivních fondů do znárodnění byl fond Spinnler vyčleněn, v roce 1974 zpracován a sepsán do jednoduchého inventáře bez udání zpracovatele.

Větší množství dokumentů zůstalo uloženo v podnikovém archivu n. p. Krajka Kraslice. V roce 1969 je uspořádal a inventář k nim sestavil podnikový archivář Alois Dvorský.

Vzhledem k tomu, že archiválie byly na obou místech svého uložení uspořádané, lze předpokládat, že při této činnosti došlo i ke jejich vnitřní skartaci, záznamy o tom ale nejsou k dispozici. Stejně tak není žádný záznam o poškození nebo znehodnocení dokumentů, které patří k tomuto archivnímu fondu.

V archivním fondu n. p. Krajka Kraslice (EL NAD 10754) jsou v i. č. 20 mezi dokumenty znárodněných podstat nového n. p. uloženy výměry majetku a výpisy z pozemkových knih z let 1946-1951 týkající se někdejší firmy Spinnler a spol.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

V roce 2004 (8. 7.) byl archivní fond Spinnler a spol., Kraslice spolu se čtyřmi dalšími z let před znárodněním předán z podnikového archivu Tylex Letovice a. s. Moravskému zemskému archivu v Brně. Týž rok (14. 12. 2004) předal MZA v Brně omylem čtyři fondy původců z Kraslic Státnímu oblastnímu archivu v Litoměřicích a odtud se po dvou letech (20. 4. 2006) přemístily do Státního oblastního archivu v Plzni (čj SOAP/001-1511/2006, číslo přírůstku Plzeň 24/06).

Archivní fond Spinnler a spol., výroba sítí a síťoviny v Kraslicích byl spolu s většinou archiválií vzniklých z činnosti předchůdců n. p. Krajka Kraslice předán Státnímu oblastnímu archivu v Plzni akciovou společností Krajka Kraslice v roce 1996 (14. 6., čj. Sar-1754/5-96, číslo přírůstku Plzeň 19/96).

K uspořádání obou zpracovaných částí archiválií téhož původce uložených ve dvou různých podnikových archivech bylo použito umělé pořádací schéma, poněkud odlišné od předchozích zpracování - archiválie nebyly rozděleny chronologicky na období původní firmy a období národní správy, zejména s ohledem na to, že starší dokumenty jsou v podstatě pouze dvou typů (pojistky a bilance) a navíc s mladšími dokumenty z období národní správy tvoří souvislou řadu. Archiválie byly rozděleny do kapitol

I. Vedení

II. Zaměstnanci

III. Účetnictví a výkaznictví

Vnitřní skartace v rámci pořádání provedena nebyla vzhledem k malému rozsahu fondu. Ve fondu zůstaly uloženy i mzdové listy z poválečných let a výplatní listiny, kterým běžně skartační znak "A" nepřísluší; důvodem této výjimky je skutečnost, že jsou v nich zachyceny informace o systému výplat zaměstnanců české i německé národnosti v poválečných letech v oblasti Sudet.

Archiválie jsou druhé kategorie, jazykově německé a české. Jejich fyzický stav je celkem dobrý, restaurátorského zásahu není třeba. Fond obsahuje 2 kartony spisového materiálu. Většina knih a kartotéky, které jsou celkem malého rozsahu (všechny tři 0,03 bm) jsou uloženy v nečíslovaném kartonu. Knihy č. 1, 5 a 7 jsou vzhledem ke svému rozměru uloženy volně.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Z archiválií je celkem dobře patrný způsob vlastnických transformací menší původně německé textilní továrny po druhé světové válce. Zajímavé by mohlo být i porovnání účetních výsledků, resp. vedení účetnictví ve třicátých letech, během 2. světové války a po ustavení národní správy.

Vzhledem ke svému stáří jsou archiválie přístupné bez omezení.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor uspořádala a inventář k němu sestavila v letech 2008 - 2009 ve Státním oblastním archivu v Plzni PhDr. Eva Wasková.

V Plzni dne 24. 4. 2009

PhDr. Eva Wasková

Příloha 1:

Seznam použitých pramenů a literatury

Státní oblastní archiv v Plzni, archivní fond Krajský soud Cheb - firemní spisy, sign. A X 248 Mechanische Netzfabrik Spinnler & Co. Graslitz

Státní oblastní archiv v Plzni, archivní fond Krajka, n. p., s. p., Kraslice

Krajka, n. p., s. p., Kraslice, (1937) 1947-1991, inventář SOA Plzeň. Zpracovala Marie Berkovcová, Nepomuk - Klášter 2008, 27 s.

Spinnler & spol., výroba sítí a síťoviny v Kraslicích, 1929-1948, inventář fondu podnikového archivu Krajka, n. p., Kraslice. Zpracoval Alois Dvorský, Kraslice 1969, 4 s.

Spinnler a spol., Kraslice, 1947-1948, inventář podnikového archivu Tylex, n. p., Letovice. Autor neuveden, Letovice (?) 1974, 3 s.

Industrie Compass Čechoslovakei 1932/33.

Sbírka zákonů a nařízení, 1945.

Hadáček, Ferdinand, Západočeské podnikové archivy. I., Státní archiv v Plzni 1966, 215 s.

Jančálková, Blažena, Jihomoravské podnikové archivy. I., Archivní oddělení KS MV v Brně 1965, 185 s.

Příloha 2:

Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
a. s.	akciová společnost
a spol.	a společníci
bm	běžné metry
c. a k.	císařský a královský
čj., č. j.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list národního archivního dědictví
ev. j.	evidenční jednotka
i. č.	inventární číslo
K	kniha
KS MV	krajská správa ministerstva vnitra
mj.	mimo jiné
MZA	Moravský zemský archiv
N	karton
n. p.	národní podnik
ONV	Okresní národní výbor
PA	podnikový archiv
s.	strana
SOA	Státní oblastní archiv
sign.	signatura
s. p.	státní podnik
v. o. s.	veřejná obchodní společnost
Y	kartotéka

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah a popis	Časový rozsah	Číslo ev. j.
I. Vedení			
1	Znárodnění firmy Spinnler a spol., Kraslice (mj. 1 situační plán továrny, nedatováno)	1947-1948	N1
2	Výkaz nemovitostí	1947	N1
3	Výpisy obchodního rejstříku Krajského soudu Cheb (3 kopie, 1930-1948)	1948	N1
4	Vyhláška ministra průmyslu č. 1972 z 21.7. 1948 o začlenění konfiskovaných podniků... do Továren krajek a tylu, n.p. (opis, 3x)	1948	N1
5	Přiznání k daním	1945-1948	N1
6	Pojistky	1936-1948	N1
II. Zaměstnanci			
7	Mzdové listy	1947	Y1
8	Mzdové listy	1948	Y2
9	Výplatní listiny	1947-1948	K1
III. Účetnictví a výkaznictví			
10	Bilance	1933-1947	N2
11	Hlavní kniha	1929-1942	K2
12	Hlavní kniha	1942-1945	K3
13	Hlavní kniha	1946	K4
14	Hlavní kniha	1948	K5
15	Pokladní deník	1947-1948	K6
16	Všeobecný a pokladní deník	1947-1948	K7
17	Věcné účty	1929-1937	K8
18	Věcné účty	1941-1945	K9
19	Věcné účty	1947	N2
20	Věcné účty	1948	N2
21	Odpisy strojů	1948	Y3

	Tiráž
Název archivní pomůcky:	Spinnler a spol., výroba sítí a síťoviny, v. o. s., Kraslice
Značka fondu:	Spinnler Kraslice
Časový rozsah:	1929-1948
Počet evidenčních jednotek:	14 (9 knih, 3 kartotéky, 2 kartony)
Počet inventárních jednotek:	21
Rozsah v bm:	0,44 bm (knihy 0,17 bm, kartotéky 0,03 bm, kartony 0,24 bm)
Stav ke dni:	24. 4. 2009
Zpracovatel archivního souboru:	PhDr. Eva Wasková
Zpracovatel archivní pomůcky:	PhDr. Eva Wasková
Počet stran:	13
Počet exemplářů:	6
Schválil:	Mgr. Petr Hubka, ředitel Státního oblastního archivu v Plzni
	dne 5. 5. 2009 č.j. SOAP/006-1400/2009